

๕๑๔

โทรทัศน์กับการกำหนดประเด็นชี้แจงทางการเมืองในช่วงก่อนการเลือกตั้ง
13 กันยายน 2535

นางสาววรรณสิริ โมรากุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-631-731-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TELEVISION AND POLITICAL AGENDA SETTING : THE EARLY PERIOD OF THE
SEPTEMBER 13, 1992 ELECTION

Miss Wanasiri Morakul

ศูนย์วิทยุโทรพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-631-731-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โทรทัศน์กับการกำหนดประเด็นชี้นำทางการเมืองในช่วงก่อนการ
เลือกตั้ง 13 กันยายน 2535

โดย

นางสาววรรณสิริ โมรากุล

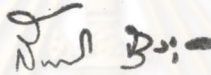
ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

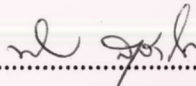
รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรธรรม)

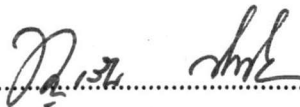
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

วรรณสิริ โมรากุล : โทรทัศน์กับการกำหนดประเด็นชี้นำทางการเมืองในช่วงก่อนการเลือกตั้ง 13 กันยายน 2535 (TELEVISION AND POLITICAL AGENDA SETTING : THE EARLY PERIOD OF THE SEPTEMBER 13, 1992 ELECTION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.จุมพล รอดคำดี, 65 หน้า. ISBN 974-631-731-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของโทรทัศน์ในการกำหนดประเด็นชี้นำทางการเมือง และลักษณะเนื้อหาของรายการทางโทรทัศน์ที่มีส่วนในการชี้นำทางการเมือง โดยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในการนำเสนอประเด็นและเนื้อหาของรายการทางโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในช่วงก่อนการเลือกตั้ง 13 กันยายน 2535 จากการอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดวาระ และทฤษฎี ผู้ทรงสารเป็นแนวทางในการเข้าสู่ปัญหาของการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยรายการทางโทรทัศน์เกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองทั้ง 4 รายการพบว่า แต่ละรายการในฐานะสื่อโทรทัศน์ต่างมีบทบาทในการให้ความรู้และค้นหาความเป็นจริงเพื่อเตือนให้ผู้รับสารตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ซึ่งกำหนดประเด็นชี้นำของแต่ละรายการ ดังนี้

1. รายการซีพจรเลือกตั้ง ชี้นำเกี่ยวกับประเด็นนโยบายของพรรคการเมือง
2. รายการเส้นทางสุสภเลือกตั้ง ชี้นำเกี่ยวกับประเด็นแนวทางในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย
3. รายการช่อง 9 สู้สนามเลือกตั้ง ชี้นำเกี่ยวกับประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง
4. รายการเดินหน้าหาผู้แทน ชี้นำเกี่ยวกับประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C450788 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : AGENDA SETTING

WANASIRI MORAKUL : TELEVISION AND POLITICAL AGENDA SETTING : THE EARLY PERIOD OF THE SEPTEMBER 13, 1992 ELECTION THESIS ADVISOR : ASSO. PRO. JOOMPOL RODCUMDEE 65 pp. ISBN 974-631-731-8

The purposes of this study were to review the role of the television in political agenda setting and in influencing voter behaviour. This study was conducted on a basis of content analysis during the lead up to the general election on September 13, 1992 and its framework was derived from Agenda Setting Theory and Gatekeeper Theory.

This study showed that the 4 TV programmes were successful in educating the audience about the importance of exercising their voting rights during the general election. The contents of each programme were as follows:

1. "Chip-pa-jorn Leaug Tang" programme (The Movement of the General Election) focussed on the political party policies.
2. "Sen Tang Sue Sapha Leaug Tang" programme (The Pathway to the General Election) focussed on the knowledge of the general election in the democratic system.
3. "Chong Kao Sue Sanam Leaug Tang" programme (The channel 9 to the Election Field) and
4. "Doen Nha Ha Phuthan" programme (Operating to Select the Delegates), both programmes focussed on political conflict.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... สื่อสารมวลชน

ลายมือชื่อนิสิต..... *สมชาย ใจดี*

สาขาวิชา..... สื่อสารมวลชน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *สมชาย ใจดี*

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ซึ่งให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาติ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบ รวมทั้ง ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเย ที่ได้กรุณาให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลา ที่ได้ศึกษาอยู่ในสถาบันแห่งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณแม่และน้องสาวคนเดียวของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา อีกท่านหนึ่งและผู้วิจัยระลึกถึงพระคุณอยู่เสมอ คือ พี่สุมน โมรากุล ผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งในการผลักดันและส่งเสริมผู้วิจัยในการศึกษาต่อครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่น่ารักทุกท่าน ทั้งที่ฝ่ายส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ และกองงาน กปช. กรมประชาสัมพันธ์ และทีมมหาวิทยาลัยที่เป็นกำลังใจคอยสนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จไม่ได้ หากขาดบุคคลทั้งหลายที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จึงขอขอบพระคุณอย่างสูง

วรรณสิริ โมรากุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อสันนิษฐาน	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดวาระ	8
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ทรงสาร	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
3 ระเบียบวิธีวิจัย	16
ลักษณะของข้อมูลหรือประชากรที่ใช้ในการศึกษา	16
การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์	18
4 วิเคราะห์รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวกับ ประเด็นทางการเมือง	19
รายการซีพจรเลือกตั้ง	19
รายการเส้นทางสู่สภาเลือกตั้ง'35	26
รายการช่อง 9 สัญจรสู่สนามเลือกตั้ง	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	รายการเดินหน้าหาผู้แทน	47
5	วิเคราะห์บทบาทของโทรทัศน์ในการกำหนดประเด็นชี้้นำทาง การเมือง	55
	ประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับนโยบายของพรรคการเมือง	55
	ประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับแนวทางในการเลือกตั้งในระบบ ประชาธิปไตย	56
	ประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมือง	57
	ประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับผลการสำรวจความนิยม (POLL)	58
	ประเด็นเนื้อหาอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการเลือกตั้ง	58
6	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	61
	รายการอ้างอิง	64
	ประวัติผู้เขียน	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย